

Pustynnik - *Syrrhaptēs paradoxus* (Pallas, 1773)

Status gatunku: dawniej zalatujący sporadycznie (1863 r., 1888 r.) lub bardzo rzadko.

Taczanowski (1882) zaliczył pustynnika do fauny krajowej na podstawie okazu, który rozbił się o druty telegraficzne pomiędzy Łowiczem a Skierniewicami w czerwcu 1863 r. W Spisie ptaków Królestwa Polskiego (Taczanowski 1888) opisuje liczny nalot wiosną 1888, przytaczając informację o ponad 30 okazach dostarczonych do Warszawy, ze wskazaniem konkretnych dat i lokalizacji tj. 21 IV - w okolicach Płocka, i w podobnym terminie w dolinie Pilicy – ubity ze stada około 200 os. a i inne w okolicach Warszawy – 21 V stado ok. 50 os., oraz 28 V zabito samicę pod Bolimowem „która jak się zdaje zaczynała wysiadywać”. Ponadto datowane obserwacje z tego nalotu znajdują się w innych opracowaniach; 28 IV 1888 r. 1 os. Czerwińsk n. Wisła (Meyer 1889), kwiecień 1888 Działdowo - 1 os. (Reichenow 1889), Działdowo 28 IV 1888 r. od 30 do 40 os. (Meyer 1889), Michałów Górny (pow. grójecki) „paręset” maj 1888 (Tschusi 1889), 6-12 V 1888 r. Płock - 1os. (Tschusi 1889), Uzdowo 20 os. koniec kwietnia 1888 r. (Reichenow 1889), Warszawa - 1os. 21 IV 1888 r. (Meyer 1889), Warszawa - 1 os. 28 IV 1888 r. (Meyer 1889). Granice frontu wg Taczanowskiego (1888) na północy sięgnęły Zambrowa i Łomży - po 1os. 1888r.

Hordowski (2014) podsumował dane od r. 1863 do 2013. W Polsce obserwowany był w latach 1863, 1864, 1887, 1888, 1889, 1908 i 1990, trzy duże inwazje w Polsce i Europie przypadają na lata 1863, 1888, 1908. Inwazje miały miejsce zawsze wiosną. Zapewne część tych ptaków mogła zalatywać na teren Niziny Mazowieckiej, lecz szczegółowych danych na ten temat brak.

Sławomir Chmielewski

Streszczenie:

Dawniej zalatujący wiosną sporadycznie (1863 r., 1888 r.) lub bardzo rzadko. Współczesnych obserwacji brak.

Literatura:

Hordowski J. 2014. Występowanie pustynnika *Syrrhaptēs paradoxus* w Polsce. *Ornis Pol.* 55: 1-21.

Meyer A.B. 1889. Über das Vorkommen des Steppenhuhns, *Syrrhaptēs paradoxus* (Pall.) in Europa in Jahre 1888. An. III. Jahr. Orn. Beobacht. Königreich Sachsen, ss. 117-124. Dresden.

Reichenow A. 1889. *Syrrhaptēs paradoxus* in Deutschland. *J. Orn.* 37: 1-33.
Taczanowski W. 1882. Ptaki krajowe, t. 1-2. Wyd. Akad. Umiej., Kraków.

Taczanowski W. 1888. Spis ptaków Królestwa Polskiego obserwowanych w ciągu ostatnich lat pięćdziesięciu. *Pam. Fizyogr.*, Warszawa 8: 1-46.

Tschusi V. 1889. Beiträge zum Vorkommen des Steppenhuhnes (*Syrrhaptēs paradoxus*, Pall.). *Monat. Ver. Schütze Vogel* 14: 249-252.